

فرهنگ قانون مداری باید در محیط کار رعایت شود

محمدجعفر قائم‌پناه، معاون اجرایی رئیس‌جمهور در چهارمین روز جان‌باختن معدن کاران طیس، اظهار کرد: «در دولت وفاق ملی، جان انسان برای ما ارزشمند است و بر انسانیت انسان‌ها سر تعظیم فرود می‌آوریم. کشور ما نیازمند تولید است. اگر امروز صحبت از نبود مسکن است، نیاز است که ثروت تولید کنیم.» وی ادامه داد: «فرهنگ قانون‌مداری باید در محیط کار رعایت شود. آن چه که شایسته است مدنظر قرار گیرد این است که باید ایران را بسازیم. ایران عزیز باید بهتر از این باشد.» وی تصریح کرد: «فقر و بیکاری و مشکلات ناشی از فقر را با قدردانی از کارگران و سرمایه‌گذاران نمی‌توان از بین برد. این امر میسر نیست مگر با وفاق به‌دنبال آن باشیم، میسر نیست مگر این که دست به دست هم دهیم و با تولید ثروت و جهش تولید که رهبری انقلاب طی سال‌های گذشته همواره بر آن تأکید داشته‌اند، این امر را محقق کنیم.»

قدردانی از انتصاب استاندار جدید

مولوی عبدالحمید امام جمعه زاهدان در واکنش به انتصاب استاندار اهل سنت برای استان سیستان و بلوچستان گفت: «خوشحال شدیم که هیئت دولت فردی از خود استان را به‌عنوان استاندار سیستان و بلوچستان انتخاب کرده است. ایشان انسان توانمند و کاردار و باسوادی است و چندین دوره مسئولیت معاونت عمرانی استاندار را بر عهده داشته است.» مولوی محمدعثمان قلندرزی از روحانیون برجسته اهل سنت خاش نیز در واکنش به این انتصاب در گفت‌وگو با ایرنا اظهار کرد: «یقیناً علم، ایمان، تجارب ارزنده و آشنایی استاندار جدید سیستان و بلوچستان با مشکلات و توانمندی‌های منطقه در روند ارائه خدمات گسترده‌تر به مردم پرتلاش، فریخته و فقیم استان کمک می‌کند. دولت چهاردهم با به کارگیری نخبگان اهل سنت به عنوان معاون رئیس‌جمهور و انتخاب دو استاندار بومی و اهل سنت در کردستان و سیستان و بلوچستان در تحقق شعار وفاق ملی بسیار ارزشمند و قابل تقدیر است.»

خودکشی در بین صهیونیست‌ها افزایش یافته

سیداحمد علم‌الهدی، امام جمعه مشهد در خطبه‌های روز گذشته نماز جمعه گفت: «بسیاری از کسب‌وکارها و واحدهای شغلی در سرزمین‌های اشغالی و همچنین بندرها و مراکز تجاری آن تعطیل شده است؛ علاوه بر آن صهیونیست‌ها در بن‌بست روانی قرار گرفته‌اند، مهاجران ثروتمند فراری شدند و اقدام به خودکشی در بین آنان افزایش یافته است.» علم‌الهدی تصریح کرد: «آبروی اسرائیل در دنیا رفته، کجای دنیا است که مردم بر ضد اسرائیل تظاهرات نداشته باشند؟ در مراکز علمی و فرهنگی ۶۰ کشور دنیا، دانشگاه‌های بسیاری کانون تظاهرات و حرکت بر ضد اسرائیل روی کره زمین شده که همه می‌گویند «مرگ بر اسرائیل.» وی به وضعیت داخلی رژیم صهیونیستی، تحت فشار بودن تانیاها و ناامیدی ساکنان سرزمین‌های اشغالی اشاره کرد و افزود: «سرمایه‌های زیادی از دست دادیم که وجودشان برای ما ارزشمند بود اما در مقاومت، پیش‌رفتیم و این جریان پیروز پیش می‌رود؛ این همان وعده‌ای است که خدا به ما داده، «ان تضرروا الله یبصرکم.»»

پریسا هاشمی

گزارشگر پارلمانی هم‌میهن

گزارش پارلمان

کوچکی را به تنش تبدیل می‌کند و البته اعتراضات را نسبت به گذشته شدیدتر.

معمولاً در همه این سال‌ها شاهد بودیم که در زمان اعتراضات این موضوع به صورت طرح یا لایحه وارد مجلس می‌شود و با آرام‌تر شدن فضا طرح‌ها و لوایح به دست فراموشی سپرده می‌شوند تا اعتراضات و تجمعات دیگر. مثلاً سال ۱۳۹۶ موضوع برگزاری تجمعات توسط نمایندگان مجلس مطرح گردید و دیری نپایید که به دست فراموشی سپرده شد اما یک ماه پس از اعتراضات آبان ۱۳۹۸، قاسم میرزایی نیکو، نماینده دماوند و پیشوا در دوره دهم مجلس و عضو کمیسیون ماده ۱۰ احزاب دوباره به این موضوع اشاره کرده و از ارسال دو فوریت لایحه تجمعات خبر داد و اعلام کرد این لایحه تا پایان مجلس دهم تعیین تکلیف می‌شود. او از ادغام طرح نمایندگان در لایحه دولت برای تجمعات سخن گفته و تأکید کرد که دولت نظر نمایندگان مجلس را در لایحه خود لحاظ کرده است: «توجه صرف به تعیین برگزاری تجمعات کفایت نمی‌کند.

نحوه اخذ مجوز برای برگزاری تجمعات قانونی، محل برگزاری، نوع پاسخ به اعتراض مردم، تعیین مجازات و نحوه برخورد در صورت بروز تخلف باید در این لایحه گنجانده شود. دیوان عدالت اداری نیز مصوبه دولت را از همین رو رد کرد زیرا تأکید داشت که اصل ۲۷ قانون اساسی برگزاری تجمعات قانونی را آزاد کرده و مصوبه تعیین محلاتی برای برگزاری تجمعات، این نوع راهپیمایی‌های مردمی را محدود می‌کند. بنابراین لایحه دولت باید کامل و جامع نوشته شود. محمد کاظمی، نماینده ملایر در مجلس دهم نیز در این باره تأکید کرد: «مشکل قانونی برای برگزاری تجمعات وجود ندارد؛ هر چند تعیین مکان هم به برگزاری تجمعات قانونی کمک نخواهد کرد. اصل ۲۷ قانون اساسی شرایط برگزاری راهپیمایی و تجمعات قانونی را مشخص کرده است اما متأسفانه راه‌های برای دادن اجازه به مردم جهت برگزاری تجمعات قانونی وجود ندارد. مجوزی که می‌تواند مانع از تبدیل اعتراض به اغتشاش شود.» اما موضوع باز هم با بی‌مهری رویه‌ور شد تا اعتراضات سال ۱۴۰۱. دولت سیزدهم

پس از برگزاری تجمعی بدون مجوز در راستای حمایت از «فیلترینگ» توسط عده‌ای با حضور بخشی از چهره‌های انصار حزب‌الله سابق (شورای هماهنگی حزب‌الله فعلی) از جمله حسین الله کرم و درخواست «برگزاری تجمع رفع فیلترینگ از سوی مجمع اینتارگران» طی دو هفته گذشته شاید باعث شده که مجلس دوباره سراغ این طرح برود

«لایحه نحوه برگزاری تجمعات و راهپیمایی‌ها» را پس از فروکش کردن تب و تاب اعتراضات ۱۴۰۱ و دوم بهمن این سال با قید یک فوریت در هیئت وزیران مصوب و ۱۱ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۲ به مجلس ارسال کرد. بسیاری از نمایندگان نیز در مصاحبه‌های خود از بررسی این لایحه خبر دادند اما بررسی مجلس به سرمنزل مقصود نرسید تا امسال (۱۴۰۳). پس از برگزاری تجمعی بدون مجوز در راستای حمایت از «فیلترینگ» توسط عده‌ای با حضور بخشی از چهره‌های انصار حزب‌الله سابق (شورای هماهنگی حزب‌الله فعلی) از جمله حسین الله کرم و درخواست «برگزاری تجمع رفع فیلترینگ از سوی مجمع اینتارگران» طی دو هفته گذشته شاید باعث شده که مجلس دوباره سراغ این طرح رفته و در کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای مجلس به بررسی آن بپردازد.

مصوبه نحوه برگزاری تجمعات در دولت

البته مسئولان امر با آنکه خود را «پایبند به اصل ۲۷ قانون اساسی و مشتاق تجمعات و شنیدن صدای مردم می‌دانند»، اما شرط اخذ مجوز از وزارت کشور را پیش پای تجمع‌کنندگان می‌گذارند؛ مجوزی که پس از بحث‌ها و درگیری‌های دهه ۷۰ موجب شد که در نهایت در تاریخ هفتم مهر ۱۳۸۱ هیئت وزیران «آیین‌نامه چگونگی تأمین امنیت اجتماعات و راهپیمایی‌ها» را به تصویب رساند و این مصوبه توسط محمدرضا عارف، معاون اول رئیس‌جمهور وقت -سیدمحمد خاتمی- ابلاغ شد و هدف از تدوین این آیین‌نامه «برقراری نظم و امنیت عمومی و حفاظت از مراسم‌های قانونی» اعلام شد. طبق این آیین‌نامه برگزارکنندگان موظف هستند یک هفته قبل از برگزاری مراسم از وزارت کشور یا شورای تأمین استان تقاضای مجوز کنند البته بر اساس تبصره آن «رعایت مهلت مقرر در مورد مناسبت‌های غیرقابل پیش‌بینی ضروری نیست و تشخیص آن با وزارت کشور است.» در این آیین‌نامه مراسم‌هایی هم مستثنی شده است. «مراسمی مانند اجتماعات و گردهمایی‌های داخل دانشگاه‌ها از مقررات این آیین‌نامه مستثنی است و تابع ضوابط مربوط به خود

مانع‌سازی یا ساماندهی تجمعات

بررسی نحوه برگزاری راهپیمایی اعتراضی و وضعیت قانونی آن و نسبتش با اصل ۲۷ قانون اساسی

نگاه حقوقدان

می‌خواهند اعتراض کنند؟ چرا دولت باید تشخیص خود را برتر از تشخیص شهروند بداند؟ زمانی که شهروندان می‌خواهند علیه دولت تجمع یا راهپیمایی کنند، دولت با وجود این مشروطیت‌ها حاضر است مجوزی صادر کند؟ این قبیل مقرره‌گذاری‌ها ۱۰۰ درصد مخالف قانون اساسی است و هدف مقرره‌گذاران این است که اساساً آزادی وجود نداشته باشد. اگر دل قوه مجریه برای آزادی‌های شهروندان بتپد، اصلاً نیازی به قانون، مقرره... ندارد. آزادی یعنی فقدان مانع. همین که این نهادها کنار بکشند آفتاب و خورشید آزادی می‌تابد.

«با طرح موضوع «نحوه برگزاری تجمعات و راهپیمایی‌ها»، موضوع «در نظر گرفتن مکان‌هایی برای تجمعات» نیز مطرح می‌شود. ارزیابی شما از تعیین محل‌های تجمعات چیست؟

به صورت کلی؛ هرگونه شرط‌گذاری و تعیین حدود برای آزادی‌ها به منزله آسیب به آزادی هاست. اما در عالم واقعیت و با توجه به فضای سیاسی کشور، تنگ‌نظری‌های موجود و اصل احتیاط و آزادی‌ها در یک کشور نسبت به کشور دیگر متفاوت است. به عنوان مثال در ذیل نظام جمهوری اسلامی دولت‌ها گویا از آزادی‌ها واهمه دارند، اگر حالا اماکنی هم مشخص شده و آزادی شهروندان در مکان کاملاً تضمین شود، اشکالی ندارد. اما واقعیت این است که بسیاری با اصل آزادی مخالفانند و ممکن است گذاشتن این شرط و شروط به مثابه زدن زیربای آزادی‌ها باشد. اگر نه مشکلی وجود ندارد که اصل بر آزادی شهروندان گذاشته شود و در هر شهری چند مکان بزرگ یا خیابان برای تجمعات مشخص گردد و به صورت ترحیمی اعلام شود که شهروندان می‌توانند آزادی‌های گروهی خود را در آن مکان‌ها داشته باشند. اما در ایران

«آیین‌نامه‌ی مصوب هیئت وزیران در سال ۸۱ وجود دارد که تعیین کرده از یک هفته قبل باید مجوز اخذ شود و تعهداتی را از برگزارکنندگان می‌گیرند. آیا این تعهدات با قانون اساسی همخوانی دارد؟

خیر. هرگونه اخذ تعهد برای استفاده از حق‌ها و آزادی‌های فردی و گروهی غیر قانونی و عمل جبارانه، سرکوب‌کننده و ایجاد محدودیت است. اگر بنا باشد که شهروند در استفاده از آزادی‌های خود نظر دولت، نیروهای امنیتی و نیروهای انتظامی رو جلب کند، هرگز اصلاً چنین آزادی‌ای تحقق پیدا نمی‌کند. بنابراین این دسته از شرایط برای این است که اصلاً این آزادی‌ها اعمال نشوند. اگر به این طریق آزادی‌ها مدیریت شود، سوال این است که آن کارمند یا نیرویی که در فرمانداری، نهاد امنیتی یا انتظامی که مجوز می‌دهد چه برتری‌ای نسبت به دیگر شهروندانی دارد که درخواست تجمع دارند یا

علی‌اکبر گرجی استاد حقوق و عضو هیئت دانشگاه شهید بهشتی:

تعمین مجوز برای برگزاری تجمعات محدودسازی آزادی است

برخی از کارشناسان و مردم معتقدند که هرگونه دخل و تصرف و حتی اخذ مجوز برای تجمعات مغایر با اصل ۲۷ قانون اساسی است و تجمع‌کنندگان تنها اطلاع‌رسانی به دولت کفایت می‌کنند. علی‌اکبر گرجی، استاد حقوق و عضو هیئت دانشگاه شهید بهشتی در گفت‌وگو با هم‌میهن حد و حدود اصل ۲۷ قانون اساسی را بررسی کرده، که از نظراتان می‌گذرد:

«بار دیگر نحوه برگزاری تجمعات در دستور کار کمیسیون شوراهای مجلس قرار گرفته است. اگر قانونی در این راستا مصوب شود، مغایر با اصل ۲۷ قانون اساسی است یا خیر؟

اصل بر آزادی هاست و در اعمال آزادی‌ها بر آن است که دولت برای صدور مجوز دخالتی نکند. بنابراین در عرصه آزادی‌ها دخالت‌های دولت‌ها کاملاً دخالت‌های استثنایی است و هرگونه دخالتی به منزله ایجاد مزاحمت و محدودیت تلقی می‌شود. بنابراین دخالت‌های دولت‌ها برای مدیریت آزادی‌ها باید به صورت کاملاً حداقلی انجام شود. به همین دلیل در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران هم اصل بیست و هفتم بیانگر این است که تشکیل اجتماعات و راهپیمایی‌ها یعنی همین آزادی‌های گروهی بدون حمل سلاح باید انجام بشود به شرط آنکه مخل مبانی اسلام نباشد. در حقیقت تأکید می‌کند که در این صورت تشکیل اجتماعات و راهپیمایی‌ها آزاد است. در قانون اساسی به هیچ‌عنوان از مجوز یاد نشده است.